

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Eylül 2013 • No:66

Patronlar ve AKP İş Başında: İşçilerin Haklarına Saldırıları Sürüyor

İşçiler Dur Demezse Kim Dur Diyecek?

Patronlar için krize hazır olmak ne demek? İşçilerin işten atılması, çalışma temposunun ve iş saatlerinin daha da arttırılması, fazla mesai ücretlerine el konulması, ücretlerin düşürülmesi!

Kapitalizmin krizi tüm dünyada sürüyor. Çeşitli nedenlerden dolayı Türkiye, küresel krizi hafif sıyrıklarla atlattı. Fakat kriz etkisini gösterir göstermez, “biz bir aileyiz” söylemini pek seven patronlar işçileri kapının önüne koymuşlardı. Yani krizin bedelini biz işçiler ödemiştik.

Şimdi krizin yeni bir dalgası geliyor. Türkiye ekonomisindeki büyüme yavaşladı, krizin ne zaman patlak vereceğinin hesapları yapılıyor.

Patronlar, kapalı kapılar ardında sürekli toplantılar yapıyor ve krizle birlikte ne yapacaklarını tartışıyorlar.

Peki, patronlar için krize hazır olmak ne demek? İşçilerin işten atılması, çalışma temposunun ve iş saatlerinin daha da arttırılması, fazla mesai ücretlerine el konulması, ücretlerin düşürülmesi!

Patronlar, bir taraftan bu yönde hazırlıklarını sürdürürken, öte taraftan da AKP hükümeti eliyle taşeronluk sistemini ve esnek çalışmayı alabildiğine yaygınlaştırmak, kıdem tazminatına el koymak ve işçileri adeta köle haline getirmek üzere çalışıyorlar.

Aynı daha önceki hükümetler gibi, AKP hükümeti de

AKP'nin ve patronların işçilere müjdesi İş Mahkemeleri Kanunu'nun adı "İş Mahkemeleri, İş ve Sosyal Güvenlik Uyuşmazlıkları Hakem Heyetleri Kanunu" olarak düzenlenmek isteniyor. Buna göre, işten atılanlar artık doğrudan dava açamayacak. SGK ve Hakem Kurulu yolu gösterilen işçiler canlarından bezdirilecekler.

patronlara hizmet ediyor.

Çalışma Bakanı Faruk Çelik, ardı ardına açıklamalar yapıyor ve işçilere "müjde" veriyor. Bakanın en son yaptığı açıklamaya göre, Ekim ya da Kasım ayında Meclis'e bir paket sunulacak.

Patronlar ve hükümet temsilcileri adet haline getirdiler; ne zaman işçilerin haklarına saldırmak ve ortadan kaldırmak isteseler "müjde" veriyorlar. İnsan bazen şaşırıyor: Meğer ne düşünceli patronlarımız ve hükümetimiz varmış! Duy da inanma!

AKP hükümeti reklâm mantığıyla hareket ediyor ve işçilerin çıkarına olmayan bir

şeyi, işçilerin çıkarınaymış gibi sunuyor. Buna aynı zamanda "halkla ilişkiler" deniyor. Yani halkı aldatma!

Gelin, Meclis'e sunulacak paketin ayrıntılarına bir bakalım ve işçileri nasıl "düşündüklerini" görelim:

Taşeronluk sistemi

Taşeronluk sistemi yeniden düzenlenecek. Bugüne kadar sadece asıl işin dışında kalan, teknoloji gerektirmeyen yardımcı işler taşeron verilebiliyordu. Yeni sistem yasalaşırsa tüm işler taşeron şirketlere verilebilecek. Yani tüm çalışma hayatına taşeronluk egemen olacak. Taşeronluğun ana çalışma biçimi olmasıyla ücretler daha da düşecek, hiçbir işçinin iş güvencesi olmayacak, sigortasız çalışma daha da yaygınlaşacak, iş güvenliği önlemleri alınmadığı için iş kazalarında ölen işçilerin sayısı artacak.

Kölelik büroları

Şu anki mevzuata göre İş-Kur gibi işleyen özel iş bulma büroları, işçi istihdam edemiyorlar. Yeni düzenlemeyle birlikte Özel İstihdam Büroları kurulacak. Bu bürolar, patronlara kiralamak üzere işçi istihdam edecekler. Böylece işçiler aynı köleler gibi kiralanabilecekler. İşçilerin birleşmesini istemeyen patronların, çalıştırdıkları işçileri değişik bürolardan kiralayacağı çok açıktır. Böylece işyerlerinde işçilerin bir araya gelmesi ve sendikalaşması alabildiğine zorlaşacak.

Kıdem tazminatı

Uzun bir süredir patronlar kıdem tazminatını ortadan kaldırmak istiyor; AKP hükümeti de bu yönde hazırlıklar yapıyor. Hükümet, gelen tepkiler üzerine geçici olarak geri adım atmıştı, fakat kıdem tazminatının ortadan kaldırılması yeniden gündemde. Kıdem tazminatı, "tüm işçiler kıdem tazminatı alacak" yalanı eşliğinde bir fona devredilerek zamanla ortadan kaldırılmak isteniyor. Böylece patronlar, hiçbir engelle takılmadan işçileri istedikleri gibi işten çıkartabilecekler. İşçinin hakkı olan kıdem tazminatı parası ise patronların kasasına akmış olacak.

Meclis'e sunulacak yasa taslağında, oluşturulacak fon için yalnızca patronlardan değil işçilerden de kesinti yapı-

lacağı ifade edilmektedir. Oysa bu durum, tümüyle kıdem tazminatının mantığına aykırıdır. Üstelik işçiler, fonda biriken parayı ilk 10 yıl kullanamayacaklar; 10 yılın sonunda ise fonda biriken paranın sadece yarısını alabilecekler. Fakat buna karşın hükümet, işçinin parasını istediği gibi değerlendirecek. Bu fondan patronlara kredi ve teşvikler verilecek. Patronlara yapılan kıyağın haddi hesabı yok. Kıdem tazminatı fonu oluşturulacağı için, patronların İşsizlik Sigortası Fonuna ödediği pirim alabildiğine düşürülüyor. Şu an için patronlar, işsizlik fonuna her ay işçinin brüt ücretinin %2'si oranında bir para yatırıyorlar. Bu oran %0,5'e düşürülmek isteniyor. Buna karşın işçilerden yapılan kesinti olduğu gibi korunuyor. Ahlâksızlığın ve fırsatçılığın boyutları inanılır gibi değil ama gerçek.

İşe iade davaları

Patronlar, işçilerin işe iade davalarını kazanmalarından son derece rahatsız oluyorlar. İşe iade davalarının önemli bir kısmının işçilerin lehine sonuçlanması, patronların kudurmasına ve harekete geçmelerine neden oldu. Patronların sözünü dinleyen AKP hükümeti, işe iade davası açma masraflarını yükselterek işçilerin mahkemeye gitmesinin önüne geçmeye çalıştı. Ama bunda çok da başarılı olmadı. Şimdi "işçileri düşünüyoruz" yalanıyla işe iade davalarının yolu işçilere kapatılmak isteniyor. İş Mahkemeleri Kanunu'nun adı "İş Mahkemeleri, İş ve Sosyal Güvenlik Uyuşmazlıkları Hakem Heyetleri Kanunu" olarak düzenlenmek isteniyor. Buna göre, işten atılanlar artık doğrudan dava açamayacak. SGK ve Hakem Kurulu yolu gösterilen işçiler canlarından bezdirilecekler.

İşte AKP'nin ve patronların işçilere müjdesi bunlar!

İşçilerin haklarına saldıran AKP ve patronların en büyük avantajı, ne yazık ki işçilerin örgütsüz, dağınık ve bilinçsiz olmasıdır.

Özellikle AKP ve CHP eliyle kışkırtılan yapay kutuplaşma işçilerin birliğine ve beraberliğine büyük bir zarar vermektedir.

Fabrikada yan yana çalışan, sömürülen ve birlikte ağlayıp birlikte gülen işçiler, toplumda yaratılan yapay kutuplaşma nedeniyle karşı karşıya gelebilmektedirler. Patronların maksadı tam da budur!

Eğer bu kutuplaşmayı aşıp işçilerin birliği ve çıkarları temelinde bir araya gelemezsek, hiçbir sorunumuzu çözemeyiz. İşçileri köleleştirecek yasaları durdurmanın ve krizin bedelini reddetmenin yolu, işçilerin kendi sınıf çıkarları temelinde birleşmesinden geçmektedir. ■

UİD-DER İşçileri Birlik ve Dayanışmaya Çağırıyor!

Kapitalist kâr düzeninde sürekli bencillik kıskırtıyor, insan ilişkileri de dahil her şeye çıkar odaklı bakılmaya sağlanmaya çalışılıyor. İşyerlerinde işçiler birbirleriyle rekabete sokularak yarışırılıyorlar. Patronların amacı bellidir: İşçiler bir araya gelmesin, bilinçlenmesin ve dayanışma içinde olmasınlar! Böylece işçileri istedikleri gibi yönetmek ve sömürmek istiyorlar. İşte bu koşullarda, işçilerin birliğini ve dayanışmasını sağlayan UİD-DER gibi örgütlerin bulunması çok önemlidir. UİD-DER, işçilerin en temel sorunlarını gündeme getirip bu yönde çalışmalar yürütüyor. Geçtiğimiz yıl boyunca işçilerin bilinçlenmesi için pek çok konuda eğitim seminerleri, kadın ve genç işçilerin sorunlarına dair etkinlikler, film gösterimleri, şiir dinletileri ve tiyatro gösterimleri yapıldı. Patronlar karşısında bilinçli ve güçlü olmaları için işyeri örgütlenmelerinde işçilere destek verildi. “İş Kazaları Kader Değildir, İşçi Ölümünü Durduralım!” kampanyası tüm hızıyla sürdü ve on binlerce işçi iş kazaları konusunda bilinçlendirildi. UİD-DER, işçilere ulaşmaya ve büyümeye devam ediyor. Yeni dönemde derneğimizin bu faaliyetleri çeşitlenerek ve gelişerek devam edecek.

Hükümet ve patronlar sınıfı, önümüzdeki aylarda işçilerin iliğini ve kemiğini kurutacak, haklarımızı tümüyle ortadan kaldıracak büyük bir hazırlık içinde. AKP hükümetinin Meclis'ten geçirerek yasalaştırmak istediği paket içinde neler yok ki! Taşeronlaştırmanın temel çalışma biçimi haline getirilmesi, özel istihdam büroları aracılığıyla işçilere köleliğin dayatılması, sendikal hakların tırpanlanması, kıdem tazminatının kaldırılması... UİD-DER, bu saldırılar karşısında “işçilerin sorunlarına kim sahip çıkacak?” diye soruyor ve işçileri birlik olmaya çağırıyor. Çalışmalarını daha da yoğunlaştırıyor. UİD-DER’li işçiler, patronlar sınıfının dayatmaları karşısında sessiz kalmayacaklarını kapsamlı faaliyetleriyle ortaya koyuyorlar.

Çalışmalarını daha da büyüten UİD-DER, tüm temsilciliklerinde ve çalışma bölgelerinde yeni çalışma dönemi şenlikleri düzenleyecek. Bu şenliklerde, UİD-DER’in işçilerin devasa sorunlarına çözüm bulmak için yaptığı çalışmalara yer verilecek. Yeni dönemde yapılacak çalışmaların coşkusu paylaşılacak. İşçilerin sorunlarının çözümünün mümkün olduğunu ve bunun için işçilerin birliğini ve dayanışmasını güçlendirmek gerektiğini savunan UİD-DER, mücadele azmini, kararlılığını işçilere taşıyacak. Bir araya gelen işçilerin neler başarabileceğini gösterecek ve işçilere umut aşılayacak.

Her geçen gün daha çok işçinin güç verdiği “İş Kazaları Kader Değildir, İşçi Ölümünü Durduralım!” kampanyası, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Buluşmaları etkinlikleriyle devam ediyor. UİD-DER İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Komitesi, sokak etkinlikleri ve fabrika

buluşmaları ile işçilere ulaşıyor, bilinçlendiriyor ve onları örgütleyiyor. İşçilerle bir araya gelinen bu etkinliklerde iş kazalarının engellenmesi için işyerlerinde alınması gereken önlemler hakkında bilgi veriliyor. Bu önlemlerin alınabilmesi için patronlara karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiği anlatılıyor. İş kazası geçirmiş işçilere ve iş cinayetlerine kurban giden işçilerin yakınlarına hukuki destek sağlanıyor. İşçilerin sorduğu “ne yapmalıyım?” soruları cevaplanıyor.

UİD-DER’in bu çalışmalarını kadın-erkek, genç-yaşlı her sektörden işçinin katılımıyla ve çabasıyla yükseliyor. İşçiler, UİD-DER saflarında bir araya geliyorlar ve patronlar sınıfının dayatmaları karşısında bilinçli ve örgütlü olmanın coşkusu yaşıyorlar. UİD-DER, tüm işçileri kendi saflarına katılmaya ve bu coşkuyu yaşamaya davet ediyor. UİD-DER saflarını güçlendirmek, patronlar karşısında mücadeleyi ve işçilerin gücünü yükseltmek demektir. Bu bilinçle çalışan UİD-DER’li işçiler, tüm sınıf kardeşlerine “gelin UİD-DER saflarında bir araya gelelim ve patronlara örgütlü işçilerin gücünü gösterelim” diye sesleniyorlar.

İşçi kardeşler, sizler güç verdikçe UİD-DER yeni çalışma döneminde daha da büyüyecek. UİD-DER büyüdükçe işçi sınıfının gücü ve patronların korkusu büyüyecek. Tüm işçileri UİD-DER ailesinin bir neferi olmaya, işçi dayanışması coşkusuyla paylaşmaya davet ediyoruz. ■

UİD-DER, işçilerin en temel sorunlarını gündeme getirip bu yönde çalışmalar yürütüyor. Geçtiğimiz yıl boyunca işçilerin bilinçlenmesi için pek çok konuda eğitim seminerleri, kadın ve genç işçilerin sorunlarına dair etkinlikler, film gösterimleri, şiir dinletileri ve tiyatro gösterimleri yapıldı.

12 Eylül Faşist Darbesi Eylemlerle Lanetlendi!

12 Eylül faşist darbesinin 33. yıldönümünde Galatasaray Meydanı'nda bir lanetleme eylemi gerçekleştirildi. Eyleme, UİD-DER'in de aralarında bulunduğu çok sayıda işçi örgütü ve emekten yana partiler katıldı.

Eylemde, "Darbesiz Toplum, Darbesiz Demokrasi, Darbesiz Siyaset İçin 12 Eylül Darbecileri ve Sistemi Yargı-lansın!" pankartı açıldı. UİD-DER ise eyleme, "Darbe Yasakları Kaldırılmalı, Darbecilerden ve Hizmetkârlarından Hesap Sorulmalı" pankartı ve flamalarıyla katıldı.

Eylemde, 12 Eylül darbesinde işkencede katledilen ve kaybedilen sosyalistler için 1 dakikalık saygı duruşu gerçekleştirildi. Daha sonra basın açıklamasına geçildi. Açıklamayı kurumlar adına 78'liler Girişimi'nden Nimet Tanrıku lu gerçekleştirdi. Tanrıku lu, 12 Eylül darbesinin 33. yıldönümünde faşist rejimin birçok kurumunun yerli yerinde durduğunu ifade etti. 1987-2004 yılları arasında AB sürecinin etkisiyle yapılan anayasal değişikliklerin kozmetik değişimler olarak kaldığını, Ergenekon operasyonlarında önemli sayıda asker-sivil bürokratin tutuklanmasının rejimi demokratikleştirmediğini belirtti. Tanrıku lu, Türk "sivil" siyasetinin her dönem cuntacılarla uzlaştığına dikkat çekerek, 80'li ve 90'lı yıllar boyunca koalisyon hükümetlerinin oynadıkları rolü hatırlattı. 30 yıllık "sivil" hükümetler dönemi boyunca 12 Eylül'ün temel kurumlarının sürdüğüne dikkat çekti. Darbecilerin yargılanmasını engelleyen geçici 15. maddenin kaldırılmasının darbecilerin yargılanmasına yol açmadığını hatırlatan Tanrıku lu, darbeci generallerden Evren-Şahinkaya ikilisinin ifadesi-

nin alınmasının "şike" gerçeğini değiştirmediğini söyledi.

Açıklama şu sözlerle sona erdi: "Sadece darbe yapmayı tasarlayanlar değil, gerçekten darbe yapanlar da yargılanmalı, demokratikleşme buna hizmet etmeli. Eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, ekolojik, cinsiyetçi olmayan anayasa yapılmalı. 12 Eylülcülerin Kürt/Kürdistan kavramlarını tarihe gömmenin ana merkezi, Diyarbakır 5 Nolu Cezaevi İnsan Hakları Müzesi olsun, işkence suçluları yargı-lansın! Asker/sivil bürokrasiyle, destekçisi büyük sermayesiyle ve emperyalist güç odaklarıyla, Türkiye 12 Eylülcülerle yüzleşmeli/hesaplaşmalı! Sadece Ergenekoncular, 28 Şubatçılar değil; 12 Eylül darbecileri de yargılanmalı! 12 Eylül darbe rejimi bütün kurum ve kurallarıyla, düşünce ve davranış kalıplarıyla tasfiye olmalı!"

Daha sonra 12 Eylül'ün tanığı ve mağdurlarına söz verildi. İşkencede katledilen Nevzat Sağnıç'ın annesi Rabia Sağnıç, yaşadığı acıyı Kürtçe anlattı. Sağnıç evlerinin cuntacılar tarafından basıldığını, bütün ailenin işkence gördüğünü ve oğlu Nevzat'ın katledilişinde yaşadığı acıyı anlattı. Geçtiğimiz yıl hayatını kaybeden Cumartesi Anneleri'nin sembol ismi Berfo Ana'nın oğlu Mikail Kırbayır da bir konuşma yaptı. Mikail Kırbayır, gözaltında işkence edilerek öldürülen kardeşi Cemil Kırbayır'ın, sosyalist kimliğinden dolayı katledildiğini, TBMM'de oluşturulan komisyonun çalışmaları sonucu 30 yıl sonra failerin tespit edildiğini anlattı. Buna rağmen failerin yakalanamadığını belirtti. ■

Mücadele Alanlarından

Eti Krom Maden İşçileri Grevde

Elazığ'ın Alacakaya ilçesinde faaliyet gösteren Eti Krom A.Ş.'ye bağlı maden ocaklarında çalışan işçiler, çalışma koşullarının düzeltilmesi ve ücretlerinin düzenli yatırılması talebiyle, 27 Ağustosta iş bırakarak greve çıktılar. Eti Krom işçileri yaptıkları basın açıklamalarında, maaşlarının bir kısmının elden verildiğini ve SGK primlerinin eksik yatırıldığını belirtiyorlar. İşyerlerinde temel sorunlarının taşeronluk sistemi olduğunu, iş güvencesinden yoksun olduklarını, iş sözleşmesinin uygulanmadığını ifade ediyorlar. Çalışma

koşulları düzeltilene kadar mücadele edeceklerini ifade eden işçiler, taşıdıkları dövizlerde sendika talebini de dile getiriyorlar.

Feniş Alüminyum kapandı, işçiler direnişte

Çelik-İş Sendikası'nda örgütlü Feniş Alüminyum işçileri, ücretlerinin zamanında ödenmemesi nedeniyle bugüne kadar birçok defa iş bırakma dâhil çeşitli eylemler gerçekleştirdiler. Eylemleriyle ücretlerinin bir bölümünü alabilen işçiler, tekrar işbaşı yapmışlardı. Ancak son süreçte sözleşmeli işçilerin işten atılması ve bazı işçilerin ücretsiz izne çıkarılması fabrikayı yeniden hareketlendirdi. Feniş patronunun son hamlesi, hammadde bulamama ve kredi borcu nedeniyle üretime ara vermek oldu. Çıkışları verilen 418 işçi, çıkışlarını imzalamadı ve fabrikanın önünde direnişe geçti. Bir komite kuran işçiler, nöbet çizelgesi oluşturdular ve birikmiş 3 aylık maaşlarıyla tazminatlarının ödenme tarihini netleştirmek üzere bekleyişe koyuldular. Çelik-İş Şube Başkanı Şerafettin Koç, işçilerin 13 milyon lira birikmiş maaş ve tazminat alacaklarının bulunduğunu ifade ederek talepler karşılanıncaya kadar eyleme devam edeceklerini söyledi.

Darphane Grevi sona erdi

İşçilerin ücret artışı ve baskılara son verilmesi talepleriyle 9 Temmuzda başlayan Darphane grevi, üyesi oldukları Basın-İş ile patron sendikası Kamu-İş arasında uzlaşma sağlanmasıyla 13 Eylülde sona erdi. 68 gün devam eden grevin ardından imzalanan toplu sözleşmeye göre, teşvik primlerinde yüzde 3 artış gerçekleştirildi. Böylece en düşük net ücret 2 bin 371 lira, ortalama net ücret 2 bin 764 lira, en yüksek net ücretse 3 bin 294 liraya yükseldi.

Darphane Grevi başladığı ilk günden itibaren hükümetten yana açık tavır alan sermaye basını, grevi karaladı; grev nedeniyle altın fiyatlarının yükseldiğini ve ekonominin kötüye gittiğini propaganda etti. AKP hükümeti, Darphane matbaalarında basımı yapılan barkotları başka firmalarda bastırmaya çalışarak grevi fiilen kırmaya çalıştı. Fakat işçilerin kararlı tutumu sayesinde grev, toplu iş sözleşmesi imzalanıncaya kadar devam etti.

TÜMTİS, Gülen Nakliyat'ta grev kırıcılığına karşı eylem yaptı

Bursa'da kurulu olan HBN Gülen Nakliyat'ta çalışma koşullarının düzeltilmesi, dinlenme hakkının tanınması, dinlenme saatlerinin yasalar çerçevesinde düzenlenmesi ve daha iyi bir ücret talebiyle 11 Temmuzda başlayan grev üçüncü ayında. Yetkili sendika olan TÜMTİS'in yürüttüğü görüşmelerde işçilerin taleplerine kulak tıkayan patron, Can Nakliyat isimli bir şirket kurdu. Bu yolla grev kırıcılığına girişen patron, işçilerin sendikal mücadelesinin önüne geçmek istiyor. Grev kırıcılığına karşı hukuki başvuru yaptığını dile getiren TÜMTİS Bursa Şube Başkanı Özdemir Arslan, grev kırıcılığına karşı direnişin bir ayağını da yeni şirketin önüne taşıyacaklarını belirtti. TÜMTİS'in örgütlü olduğu DHL'de de işçilerin direnişi devam ediyor.

Antep TÜVTÜRK'te işçilerin direnişi sürüyor

Antep TÜVTÜRK araç muayene istasyonlarında çalışan işçiler, TÜMTİS'te örgütlendikleri için patronun işten atma saldırısıyla karşılaştılar. Bunun üzerine direnişe başlayan işçiler daha iyi bir ücret, 8 saatlik iş günü ve iş güvencesi hakkı için mücadele ettiklerini dile getiriyorlar.

Jumbo Grevi'nde işçilerin talepleri kabul edildi

27 Haziranda greve çıkan Jumbo işçileri, 11 Eylülde işverenle imzalanan protokol sonucunda grevlerini sona erdirdiler. Geriye dönük ikramiyelerin ödenmesini ve ikramiyelerin sözleşme maddeleri içinde yer almasını isteyen işçilerin mücadelesi sonuç verdi. Çelik-İş Sendikası 1 Nolu Şubenin örgütlü olduğu Jumbo fabrikasında mutfak eşyaları üretiliyor. 16 Eylül Pazartesi işbaşı yapacak olan işçilerin protokole bağladıkları bazı maddeler şunlar:

1. Saat ücreti 5 liranın altında olanların ücretlerinin 5 lira düzeyine çekilmesi,
2. Herkese saat ücreti üzerinden %6 zam. Saat ücreti 5 liranın altında olanlara ise 5 liraya çekildikten sonra %6 zam uygulanması,
3. Ödenmemiş geriye dönük ikramiyelerin 2014 yılı içinde üç parça halinde ödenmesi,
4. Yeni dönemde 3 ayda bir ikramiye yerine ikramiyelerin aylık ücrete eklenerek ödenmesi.

Batman'da atılan işçilerin bir kısmı geri alındı

Batman Bölge Devlet Hastanesi'nde, taşeron temizlik firmasına bağlı olarak çalışırken işten çıkarılan 30 temizlik işçisi, diğer işçilerin onlara sahip çıkması üzerine tekrar işe alındı. İşten çıkarmaları haber alan ameliyathane çalışanları tüm ameliyathaneleri durdurdular. Atılan işçiler KESK'e bağlı SES sendikasıyla destek istediler. Bunun üzerine işçilerin işlerine dönmesi talebiyle basın açıklaması yapılacağı duyuruldu. İşçilerin eyleme katılımını tehdit mesajlarıyla engellemeye çalışan taşeron firma patronu, işçilerin kararlılığı karşısında geri atılmak zorunda kaldı. Atılan işçilerin çoğu işbaşı yaptı. Kalan 7 işçi ise hukuki yollara başvurmuş durumda.

BEDAŞ işçilerinin direnişi devam ediyor

BEDAŞ'ın özelleştirilerek Cengiz-Kolin-Limak ortaklığına verilmesinin ardından, yeni patron ilk iş olarak 540 işçiyi işten çıkardı. Çıkarılan işçiler Taksim'deki BEDAŞ binasının önünde işe geri alınma talebiyle direnişe geçtiler. İşçilerin mücadelesi sonucu atılan işçilerin bir bölümü iki grup halinde geri alındı. İşçilerin örgütlü olduğu Enerji-Sen'in Genel Başkanı Ali Duman yapılan basın açıklamasında, şirket yöneticileriyle görüşmelerin devam ettiğini, kalan işçiler işe geri alınma kadar mücadelenin devam edeceğini ifade etti.

Deri-İş 31. Olağan Genel Kurulu Gerçekleştirildi

Deri-İş'in 31. Olağan Genel Kurulu 31 Ağustos ve 1 Eylül tarihleri arasında Petrol-İş Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Kongreye deri işçilerinin yanı sıra, direnişteki Punto Deri Konfeksiyon işçileri, Ermenegildo Zegna işçileri, o sırada grevde olan Darphane işçileri, Petrol-İş, TÜMTİS, Tek Gıda-İş başkan ve yöneticileri katılarak destek verdiler. ÜİD-DER de kongrede yerini aldı ve ÜİD-DER adına bir konuşma yapıldı. Ayrıca genel kurulun yapıldığı salonun girişinde ÜİD-DER'li işçiler stant açarak "İş Kazaları Kader Değildir, İşçi Ölümünü Durduralım!" kampanyasını işçilere tanıttılar ve imza topladılar.

Açılış konuşmasını yapan Deri-İş Genel Başkanı Musa Servi, AKP'nin işçi sınıfına dönük saldırılarına karşı sendikaların birlikte mücadele etmesinin zorunlu olduğunu ifade etti. Servi, gerçek işsizliğin %20'lerde olduğunu, çalışan işçilerin yarısının kayıt dışı çalıştırıldığını, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin alınmadığını, bu nedenle her gün iş kazaları meydana geldiğini dile getirdi. Taşeronlaştırmanın yaygınlaştırıldığını, daha önce 350 bin civarında olan taşeron işçi sayısının 1,5 milyonu aştığını söyleyen Servi, bu saldırılar karşısında mücadele etmekten başka bir seçeneğin olmadığını ifade etti. Servi, hükümetin sendikal barajları düşürmediğini, işkollarını birleştirerek sendikal barajları yükselttiğini belirtti. Servi, Kürt sorununun çözülmesi için ciddi bir adım atmayan hükümeti eleştirdi. Sendikaların ve işçilerin Kürt sorununun demokratik bir şekilde çözülmesi için çaba harcaması gerektiğini söyledi.

Açılış konuşmasının ardından Petrol-İş Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın başkanlığında bir Divan Kurulu oluşturuldu. Divanın oluşmasıyla kongreye katılan sendikacılara ve destek veren kurumların temsilcilerine söz verildi. ÜİD-DER temsilcisi yaptığı konuşmada AKP'nin işçi sınıfına yönelik saldırılarına dikkat çekti. Sendikal yasalarda yapılan değişikliklerle yetkisini kaybeden sendikalardan biri olan Deri-İş'in ancak militan bir sendikal mücadele anlayışıyla bu durumu aşabileceğini ifade etti. Örgütlenip mücadele ettikleri için işten atılan ve direnişte olan deri işçilerini selamladı. ÜİD-DER temsilcisi, AKP hükümetinin Ortadoğu'da da kirli hesaplara giriştiğini, işçi sınıfını zorlu günlerin beklediğini dile getirdi ve ekledi: "Sermaye sınıfının saldırılarına karşı gelmek için suni ayrımlara karşı bir arada mücadele etmemiz gerekiyor. Kürt-Türk, Alevi-Sünni ayrımı patronların çıkarlarına hizmet eder. Gücümüz birliğimizden ve örgütlülüğümüzden gelir."

Bu konuşmalardan sonra delegelere söz verildi. Kongrede, tüzük değişikliği de yapıldı. İşkollarının birleştirilmesi nedeniyle Deri-İş Sendikası'nın isminin Deri, Tekstil, Dokuma İşçileri Sendikası olarak değiştirileceği belirtildi. İki gün süren kongrede, Deri-İş yönetimine Musa Servi başkanlığında tek liste sunuldu. Yönetim, denetim ve disiplin kurullarına yeni adaylar seçildi. Genel başkanlığa yeniden seçilen Musa Servi, kapanış konuşmasında birlik beraberlik içinde bir mücadele verilmesi çağrısı yaptı. ■

Bu konuşmalardan sonra delegelere söz verildi. Kongrede, tüzük değişikliği de yapıldı. İşkollarının birleştirilmesi nedeniyle Deri-İş Sendikası'nın isminin Deri, Tekstil, Dokuma İşçileri Sendikası olarak değiştirileceği belirtildi.

İki gün süren kongrede, Deri-İş yönetimine Musa Servi başkanlığında tek liste sunuldu. Yönetim, denetim ve disiplin kurullarına yeni adaylar seçildi. Genel başkanlığa yeniden seçilen Musa Servi, kapanış konuşmasında birlik beraberlik içinde bir mücadele verilmesi çağrısı yaptı. ■

UİD-DER Kadın Komitesi Yoluna Devam Ediyor

UİD-DER Kadın Komitesi, işçi-emekçi kadınların sorunlarının çözümü yolunda ortaya koyduğu anlamlı çalışmalarına devam ediyor.

Geçtiğimiz dönem UİD-DER Kadın Komitesi olarak, işçi-emekçi kadınların sorunlarının çözümü yolunda pek çok çalışma yürüttük. İşçi-emekçi kadınlara ulaşabilmek ve hem kendi sesimizi onlara duyurmak hem de onların sesini tüm işçilere ulaştırmak için çalıştık. Emekçi kadının sesini duyurabilmesinin en önemli araçlarından biriydi 1 Mayıs. 1 Mayıs'a hazırlanırken fabrikalardan, mahallelerden emekçi kadınlarla bir araya geldik. Sorunlarımızı ve çözüm yollarını paylaştık. İşte bu paylaşımından çıkan taleplerimizi de alanda gururla ve kararlılıkla taşıdığımız dövizler haline getirdik. 1 Mayıs'ta UİD-DER korteji içinde her yaşta emekçi kadınıyla oluşturduğumuz UİD-DER Kadın Komitesi korteji, alanda yükselttiği taleplerle, önlükleri ve kırmızı güllerle bezenmiş dövizleriyle dikkat çekti, göz doldurdu.

Kadın Komitesi olarak bu kolektif çaba bizi daha çok birbirimize yaklaştırdı. Emekçi kadınların mücadelede en önde olması gerektiği konusundaki kararlılığımızı perçinledi. Artık daha sıkı çalışmalıydık. Bir araya gelmemize sebep olan o kadar çok sorun vardı ki! Fabrikalarda, atölyelerde çalışırken yaşadığımız sağlık sorunları, ev işlerini yaparken emeğimizin görülmemesi, ev-iş çemberinde sıkıştırılmış hayatlar yaşamamız, çocuk bakımının sırtımıza yüklenmesi ve daha pek çok sorun...

Sorunu çözmek için önce paylaşmak gerek dedik ve pikniklerde, kahvaltılarda bir araya geldik. "Sinemaya, tiyatroya gitmeyeli kaç yıl oldu?" diye sorduk ve evlerimizden getirdiğimiz yiyeceklerin de eşliğinde yıllardır unuttuğumuz sinema keyfini hep beraber derneğimizde yaşadık. "Eve iş olarak el emeği, göz nuru döktüğü işlerden aldığı birkaç lirayla eve katkıda bulunmaya çalışan, esnek

çalıştırılan ya da vardiyalı çalışmanın sıkıntılarını fazlasıyla yaşayan emekçi kadınlarımızın sesini duyurmalıyız" dedik ve evlerine konuk olduk, sorunlarını, sıkıntılarını bültenimizde paylaştık. Bununla da yetinmedik, çalışan kadınların yaşadığı sorunları, meslek hastalıklarını bizzat kendilerinden dinlemek için stantlar kurduk, anketler yaptık. "Futbol erkek işidir" düşüncesine aldırılmadan kadın işçilerle dostluk maçları yaptık.

İşçi sınıfının kadınıyla, erkeğiyle bir bütün olduğunun farkındaydık ve çalışmalarımızı bu bilinçle sürdürdük. Devam eden grev ve direnişleri elimizden geldiğince ziyaret etmeye özen gösterdik. Direnişçi işçilerin evlerine konuk olduk ve sorunlarımızı paylaştık. Dayanışmayı güçlendirdik.

Konuk olduğumuz her evde çaylarımızı yudumlarırken, unutturulmaya çalışılan güven duygusunu tazeledik. Fabrikalarda işçiler robotlaştırılmaya çalışılırken, bizler ısrarla insan olduğumuzu hatırlattık birbirimize. Ve insan olmanın tek ölçütünün nefes alıp vermek olmadığını, daha fazla bir araya gelerek, dayanışma ile gösterdik. Sözün özü, biz bu yolu yürürken keyifle, inançla, gurur ve onurla yürüdük.

Yürüyüşümüz temposunu düşürmeden yeni dönemde de devam edecek. Biliyoruz ki daha yapacak çok işimiz var. Daha gideceğimiz pek çok fabrika, çalışacağımız yüzlerce kapı, sesi olacağımız binlerce emekçi kadın var. Biz istiyoruz ki, böyle anlamlı bir yürüyüşün coşkusunu daha çok emekçi kadınla birlikte yaşayalım. Sorunlarımızın çözümünü tek başımıza değil hep birlikte arayalım. İşçi sınıfının bir parçası olduğumuzu unutmadan mücadelede en önde hep birlikte yürüyelim. ■

Dünyada İşçi Mücadeleleri Sürüyor

Güney Afrika'da grev rüzgârı

Güney Afrika'da birçok sektörde ücret anlaşmazlığı devam ediyor. Maden, otomotiv, inşaat ve tekstil sektöründe işçilerin büyük bir kısmı greve çıktı. Güney Afrika Metal İşçileri Sendikası üyesi 30 bin otomotiv işçisinin 19 Ağustosta çıktığı grev, dördüncü haftasını geride bıraktı. Toyota, Volkswagen ve Ford gibi büyük otomotiv tekellerinin fabrikalarında çalışan işçiler, talepleri karşılanmadığı için çok öfkeli. Grevi daha da kararlılıkla yürütmek için ant içen işçiler, yalnızca ücret zammı değil aynı zamanda fabrika bölgelerine ilk yardım sağlık merkezleri kurulmasını da istiyorlar.

İnşaat işçileri de patronların yüreğini ağızlarına getirdi. 45 bin inşaat işçisinin iş bırakması sektörü felce uğrattı. Güney Afrika Müteahhit İşçileri Federasyonu, işçilerin %55'inin işe dönmediklerini ve birçok firmanın bundan etkilendiğini açıkladı. Patronların %10 zam teklifini reddeden işçiler, grevle yanıt verdiler. "Taleplerimiz kabul edilinceye kadar eylemlerimiz sürecektir" diyerek mücadelede kararlı olduklarını gösterdiler.

90 bin altın madeni işçisi de ücret görüşmelerinin tıkanmasına grevle cevap vermeye hazırlanıyor. İşçiler %60 ücret artışı isterken patronlar ise %6,5 oranında zam teklif ediyorlar. Tekstil sektöründe ise sendikali işçiler, ücret görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanmasının ardından grev oylaması yaptılar. 2 Eylülde 50 bin tekstil işçisi 2 günlük uyarı grevine çıktı. İşçiler %7 ilâ %11 ücret artışı istiyorlar.

Polonya'da binlerce işçi iş ve daha iyi ücret talebiyle yürüdü

Polonya'da binlerce sendikali işçi, 11-15 Eylül tarihleri arasında protesto gösterileri gerçekleştirdi. İşçiler hükümetin çıkardığı iş yasalarını, emeklilik sistemini protesto ettiler ve daha yüksek ücret talep ettiler.

Krizden önceki dönemde işçilerin genel olarak sağlık

yardı-

mi fonu ve emeklilik

yardımı hakları vardı.

Ancak şimdilerde patronlar, işçileri tüm bunlardan yoksun bırakan kısa süreli sözleşmeler dayatıyorlar. Çalışma saatlerinin uzunluğundan da ya-

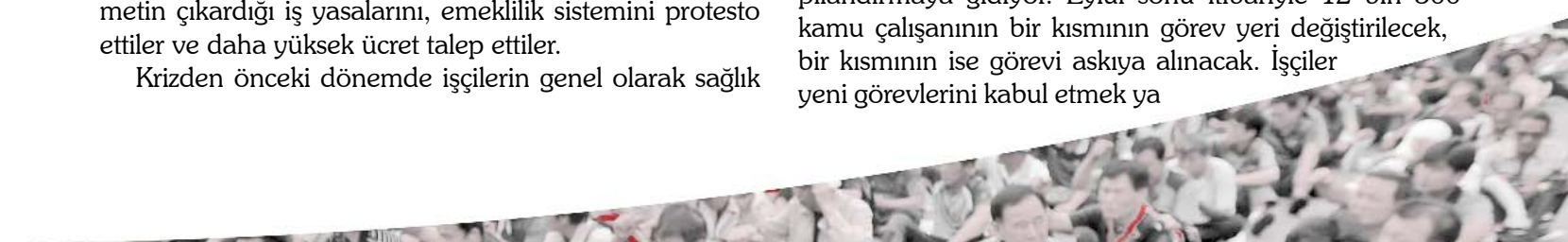
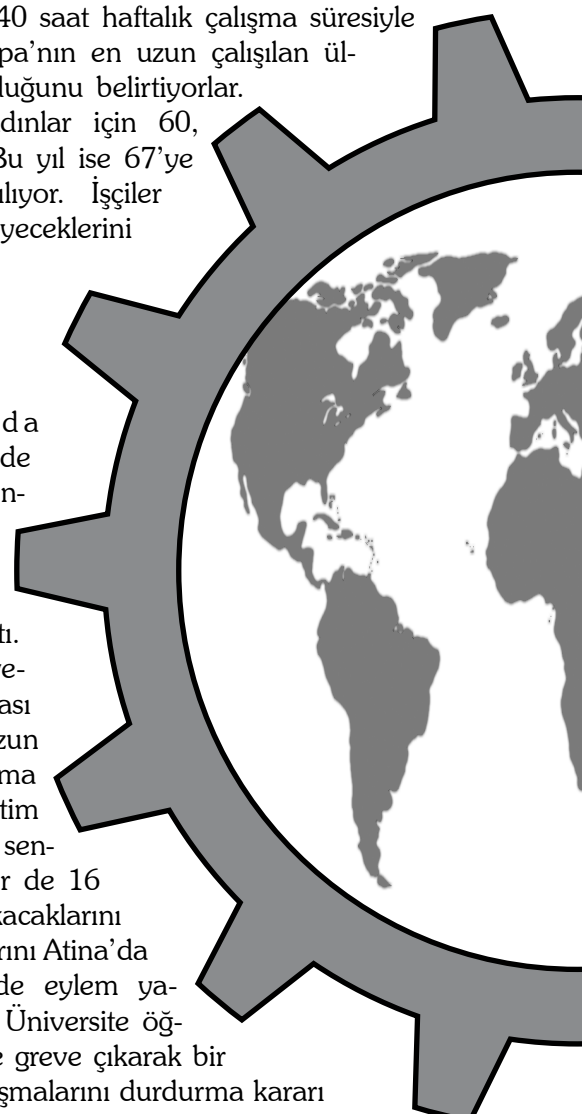
kınan işçiler, 40 saat haftalık çalışma süresiyle Polonya'nın, Avrupa'nın en uzun çalışılan ülkeleri arasında olduğunu belirtiyorlar. Emeklilik yaşı kadınlar için 60, erkekler için 65. Bu yıl ise 67'ye çıkartılmaya çalışılıyor. İşçiler bunu kabul etmeyeceklerini söylüyorlar.

Yunanistan'da grev

Yunanistan'da kamu sektöründe örgütlü ADEDY sendikası 18 ve 19 Eylül tarihlerinde uygulanmak üzere grev çağrısı yaptı. Bu çağrıya kulak vererek grev oylaması yapan işçiler, uzun süreli grev yapma kararı aldılar. Eğitim emekçileri OLME sendikasına üye işçiler de 16 Eylülde greve çıkacaklarını açıkladılar. Kararlarını Atina'da parlamento önünde eylem yaparak duyurdular. Üniversite öğretim görevlileri de greve çıkarak bir hafta boyunca çalışmalarını durdurma kararı aldıklarını açıkladılar.

"Hükümete cevabımız uzun süreli ve kararlılıkla sürdüreceğimiz grevdir. Bizler ailelerimizi ve diğer işçi kardeşlerimizi grevi desteklemeye çalışıyoruz" dediler. İşten atmalara, ekonomik krize karşı taleplerini ifade edeceklerini açıklayan işçiler, AB, IMF ve Dünya Bankası gibi kurumların Yunanistan ekonomisini "düzeltmek" üzere yaptığı müdahalelerin ülkeyi felâkete sürüklediğini, işçilerin yaşamını katlanılmaz hale getirdiğini söylüyorlar.

Yunanistan hükümeti kamu sektöründe yeniden yapılandırmaya gidiyor. Eylül sonu itibarıyla 12 bin 500 kamu çalışanının bir kısmının görev yeri değiştirilecek, bir kısmının ise görevi askıya alınacak. İşçiler yeni görevlerini kabul etmek ya

da bir maaş eksik alarak 8 ay beklemek zorunda kalacaklar. 8 ay içinde bir yerde görevlendirilmeyen işçiler işten çıkarılacaklar. Yunanistan'da resmi işsizlik oranı %27'ye çıktı. Bu oran özellikle genç işçiler arasında daha da yukarılarda.

Fransa'da emeklilik "reform"una karşı protesto

CGT sendikasının çağrısıyla 10 Eylülde bir araya gelen işçiler, 18 Eylülde parlamentoda görüşülmesi planlanan emeklilik reformunu protesto ettiler. Her ne kadar başbakan emeklilik yaşının yükseltilmeyeceğini iddia etse de, getirilen tasarıya göre tam emekli olabilmek için 43 yıl çalışmak gerekecek. Böylece 62 yaşından önce emekli olunması imkânsız hale gelecek.

Fransız hükümeti, bu tasarının işçiler tarafından kabul görmesi için türlü yalanlar sıralıyor.

Meselâ insan ömrünün uzadığını, işçilerin daha uzun süre çalışabileceklerini söylüyor. Ancak işsiz ve uzun bir ömrün kimseye faydası yok! Fransa'da işsizlik oranları yükseliyor. İşçiler hükümetin işsizliğe çare bulmasını istiyorlar; emeklilik yaşının yükseltilmesiyle iş bulamayan gençlerin daha da zor durumda kalacağını ifade ediyorlar.

Hükümet, utanmadan emeklilik primlerinin artırılmasının işçilerin çıkarına olacağını söylüyor. Fakat biz Türkiye'den de bu fonların nerelerde ve nasıl kullanıldıklarını biliyoruz.

Sermaye hükümetlerinin politikası zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul etmektir! Fransa'da 2012'de 700 binden fazla işçi işsizler ordusuna katılmıştı. İşsizlik oranı 2012'de %10 civarındayken, bu rakam 25 yaş altı gençlerde yaklaşık %27'ye yükselmişti.

Irak'ta milletvekili maaşları protesto edildi

31 Ağustosta, Bağdat ve birçok kentte binlerce dolarlık milletvekili maaşları ve aşırı sosyal ödenekler protesto edildi. Milyonlarca Iraklı günlük yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayamazken, milletvekillerinin bu kadar rahat içinde yaşaması halkta büyük bir öfkeye yol açıyor. Sağlığa, eğitime ve kamu hizmetlerine ayrılması gereken bütçe parlamentodakilerin cebine giriyor.

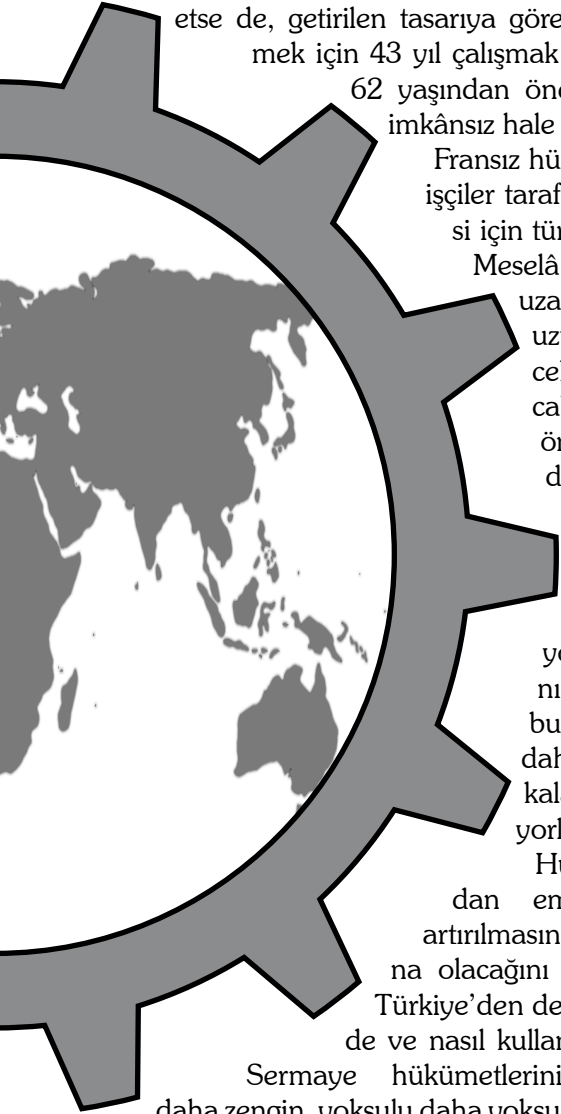
Milletvekillerinin bir işçinin ücretinden kat be kat fazla maaş almaları, devletin kaynaklarını har vurup harman savurmaları ve son olarak da parlamentodan ayrılan milletvekillerine emekli olabilmek kolaylığı getirilmesi toplumun öfkesini iyice artırdı. Bağdat, Basra, Necef, Kerbela, Nasiriye ve birçok şehirde protesto gösterileri yapıldı.

Nasiriye'de yapılan protestolarda polis kitleye saldırmaması sonucunda 11 kişi yaralandı, 10 kişi tutuklandı. Bağdat'taki protestolarda ise güvenlik gerekçesiyle insanların toplanmasına engel olmak için köprüler ve ana yollar kapatıldı. Ancak halk öfkesini dile getirmekten geri durmadı. "Demokrasi ve huzur" getirileceği söylenen Irak'ta savaş hâlâ devam ediyor. İnsanlar yoksulluk içinde. Kitlelerin sözcüsü olduğunu iddia eden politikacıların yaşam kalitesinde ve refahlarında bir değişiklik olmazken, emekçiler sefalet içinde yaşıyorlar.

Güney Kore: Kia ve Hyundai işçileri iş bıraktı

Kia fabrikasında sendikalı işçiler ücretlerinin ve sosyal haklarının artırılması için iş durdurdular. 30 bin işçinin büyük bir çoğunluğu üretimi durdurarak patron ve sendika arasında geçen görüşmeler için baskı oluşturdu. Sosyal haklarının artırılmasını isteyen işçilerin talepleri karşısında patron yeni bir teklif hazırlamak zorunda kaldı.

Hyundai fabrikasında çalışan işçiler de ücret artışı ve sosyal hakların artırılması için iş durdurma eylemleri yaptılar. İşçiler, 28 Ağustosta, beşinci kez 5 saatlik iş bırakma eylemi gerçekleştirdiler. ■

Patronların Baskıcı Kurallarına Hayır Diyoruz!

■ Kıraç'tan bir kadın işçi

Bir insanın en temel ihtiyaçlarından birisi de tuvalete gitmektir. Ama benim çalıştığım fabrikada işin temposundan dolayı tuvalete gidecek vaktimiz bile olmuyor. Geçenlerde bir kadın işçi iş yoğunluğundan dolayı tuvalete gidememiş. Bir fırsatını bulup paydosa yarım saat kala tuvalete giderken ustabaşına yakalanmış. Ustabaşı tuvalete giden kadın işçiyi geri çevirmiş ve “paydosa yarım saat kala tuvalete gitmek yasak, geç işinin başına” demiş. İşçi arkadaş da ustabaşına “o zaman ben de bundan sonra 6'da paydos edeceğim, masayı toplamadan bırakacağım, her gün 20 dakika fazladan çalıştırıyorsunuz” diye cevap vermiş.

Masasına gelen işçi arkadaşım diğer işçi kadınlara anlatmış olayı. Masadaki kadın arkadaşlar ustabaşının bu davranışına çok kızmışlar. Kızdıklarını belli etmek için kâğıdın üstüne büyük harflerle “grev” yazmışlar, altına da “susma, sustukça sıra sana gelecek” diye eklemişler ve kalemin üstüne takıp masanın görünür yerine koymuşlar.

Bireysel de olsa güzel bir tepki, ama birlik olmadığımız için tepkilerimiz bunlarla sınırlı kalıyor. Patronların keyfi baskılarına tepki vermediğimiz zaman, bunlar bir süre sonra karşımıza kural olarak geliyor. Biz işçiler en doğal, en insani ihtiyacımız olan tuvalete de gidemiyorsak içine düştüğümüz durum çok kötü bir durum. Kurulu saat değiliz ki tuvaletimizi ona göre ayarlayalım. Patronların baskıcı kurallarına daha ne kadar sessiz kalacağız? ■

Türkiye'nin En Büyükleri

■ Sarıgazi'den bir grup işçi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) her yıl Türkiye'nin en büyük ilk 500 ve ikinci 500 şirketini açıklar. Bu listelerde yer alan şirketler de cirolarıyla, kârlarıyla övünür, bunun reklamını yaparlar. Ama acaba büyük kârlarıyla bu kadar övünen bu şirketlerin işçileri ne durumdadır? Biz bu şirketlerden ikisinde çalışan işçilerin durumunu çok yakından biliyoruz. Çünkü bu şirketlerde çalışan işçilere her ay düzenli olarak bültenimizi götürüyoruz ve onlar da sorunlarını anlatıyorlar.

UMUR Matbaası: Her yıl birkaç puanlık değişiklik olsa da mutlaka ilk 500'ün içerisinde yer alıyor. Bu yıl da Türkiye'nin en büyük 481. şirketi olmaya “hak kazandı!” Ne kadar övünseler yeridir. Çünkü bu koskoca UMUR, işçilerini yıllarca asgari ücrete çalıştırıyor; işçiler zam istediğinde kapıyı gösteriyor. Yazın sıcağında havasız, klimasız bırakıyor, maliyeti kısması lazım çünkü! İşçiler, üretim hızlansın diye makinelerin güvenlik düğmelerinin çıkartılmasına göz yumduğunu söylüyorlar. Bu yüzden de işçilerin parmakları kopuyor. Yaz tatilini işçilere zehir ederek çalışma sürelerini 12 saate çıkarıyor; işçilere zorla bayramlarda, tatillerde de gelip çalışınlar diye kâğıtlar imzalatıyor. Bir çay molasını çok gördüğü işçilere 8 saat boyunca sadece yarım saatlik yemek molası veriyor. Anayasal hak olan sendikayı isteyen işçileri anında kapının önüne koyuyor. İşçilerin yasal hakkı olan emeklilik tazminatını vermeyerek gasp ediyor! İşte böylece Türkiye'nin en büyükleri arasında olmayı başarıyor.

UNO: Türkiye'nin en büyük ikinci 500 şirketi içinde 6. sırada yer alıyor. Ama bakmayın siz ikinci 500 içinde yer aldığını. UNO'yu özellikle tebrik etmek lazım, çünkü 2011 yılında 103. sırada yer alırken 1 yıl gibi kısa bir sürede tam 97 rakibine fark atarak 6. sıraya yükselmiş! Nasıl mı? Yıllardır işçileri asgari ücrete çalıştırıyor, düşük ücretler yüzünden işçileri “gönüllü” mesaiye bırakıyor. Kendi sendikalarını kendileri seçmek isteyen işçileri kapının önüne koyup, zorla kendi istediği sarı sendikaya üye yapıyor. 3-5 dakikanın hesabını yapıp işçilerin sigara içmesini yasaklıyor. İşçilerden çaldığı bu 5 dakikalar eminiz ki üst basamaklara çıkmalarında etkili olmuştur.

Her iki fabrikada da vardiyalı çalışma var. Zaten yaşamı zorlaştıran bir çalışma sistemi varken bir de düşük ücretler, uzun saatler eklendi mi hayat iyice çekilmez hale geliyor. İşçiler çoğu zaman çocuklarının büyüdüğünü bile göremediklerinden, sosyal çevrelerinin olmadığından, bırakın sosyal faaliyetlere katılmayı, aileleriyle bile vakit geçiremediklerinden yakınıyorlar. Meslek hastalıkları yüzünden yaşadıkları sağlık sorunları da cabası!

Umur, Uno ya da diğer şirketler başarılarıyla övünürken işçilerin alın terinden söz etmezler. Oysa bütün patronların elde ettiği kârların arkasında bizim alın terimiz var. Biz olmasak nasıl zengin olacaklar ki? Kendileri mi çalışacaklar? Ama alınterimizin, emeğimizin karşılığını alabiliyor muyuz? Demek ki patronların kendiliğinden bize bir şey vereceği yok. O halde hakkımız olanı almak için birlik olmaktan başka çaremiz yok. Unutmayalım ki yalnız değiliz. Yeter ki koşullarımızı değiştirmek isteyerek ilk adımı atalım. Asıl güçlü olanın biz işçiler olduğunu gösterelim. ■

Yanık mı Kokuyor Ne?

■ Gebze'den bir metal işçisi

Ben metal sektöründe alüminyum döküm işçisi olarak çalışıyorum. Bizim fabrikamızda araba yedek parçalarının dökümü yapıyor.

Fabrikamızda döküm makineleri var, ben 400 tonluk bir makinede çalışıyorum. Her makinenin kendine ait potaları var ve bu potaların sıcaklığı 400 ilâ 600 derece arasında oluyor. Yaz aylarında, sıcaklığın etkisiyle çalışmak çekilmez bir hale geliyor. Bu da bizi geriyor ve istemeden de olsa arkadaşlarımızı kırabiliyoruz.

Bir başka sorun ise parçaların kalıplardan rahat alınabilmesi için yağlama işlemi yapıyoruz. Bu işlemi yaparken yoğun gaz ve dumana maruz kalıyoruz. Bunun için hiçbir önlem alınmıyor. Bize gaz maskeleri vermeleri gerekiyor. Ama vermiyorlar. Bu da ileride gazdan dolayı sağlık sorunları yaşayacağımız anlamına geliyor. Bazen makinelerimiz parça atabiliyor. Makineden parça fırladığında vücudumuzun bazı

bölgeleri yanıyor. Öyle anlar oluyor ki bazı arkadaşlarımızın yanmadık yeri kalmıyor. O yanık kokularını bazen alabiliyoruz. Biz örgütsüz olduğumuz için patron hiçbir güvenlik önlemini almıyor.

Bizler örgütlü olmadığımız ve haklarımızı bilmediğimiz sürece patronlar biz işçiler için gerekli iş güvenliği önlemlerini almazlar. Bizim daha rahat ve sağlıklı çalışacağımız olanakları bize sağlamazlar. Evet, bizler örgütlü ve bilinçli olursak, haklarımızı bilirsek, patronlara karşı boynu eğik değil de dik durursak, çalışma ortamımızda gerekli iş güvenliği önlemlerini patronlara dayatabiliriz. ■

Hırs mı Yoksa Hakkına Sahip Çıkmak mı?

■ Sarıgazi'den bir işçi

Eğitim sektöründe çalışan bir işçiyim. Bir süre önce işyerinin küçülmeye gitmesi nedeniyle işten çıkarıldım. Yedi yıldır aynı işyerinde çalışıyordum. Yedi yıllık emeğimin karşılığı olan kıdem ve ihbar tazminatı hakkım patron tarafından gasp edilmek istendi. Fakat örgütlü bir işçi olduğum için patronun saldırısını geri çevirebildim.

İşten çıkartılmadan birkaç hafta önce çalıştığım yeri değiştirmek istediler. Okulda fotokopi işlerine de baktığım için fotokopi makineleriyle aynı odada çalışmamı söylediler. Ben de müdüre "Makineler çalışırken çok kötü koku çıkarıyor ve sağlığa zararlı. Makineler radyasyon yayıyor. İsterseniz sadece kâğıt üzerinde gösterdiğiniz iş güvenliği uzmanını getirin, bir baksın. Çalışılıp çalışılmayacağına o karar versin" dedim. Bunun üzerine müdür işyerinin küçülmeye gittiğini, bu yüzden de beni çıkarmak istediklerini söyledi. Bana kıdem ve ihbar tazminatı olarak almam gereken tazminattan daha düşük bir ücret teklif etti. Ben de kıdem tazminatımın brüt üzerinden hesaplanmasını, iki aylık ihbar tazminatımın ve kullanmadığım yıllık izinlerin de bu hesaba katılmasını istedim. Bunun üzerine müdür "şimdiye kadar bu okulda kimseye bu şekilde bir tazminat hesaplanıp verilmedi, sana da vermez patron" dedi. Ben de "ben işimi seviyorum, beni çıkartmak isteyen de sizsiniz. Ben bu şartlarda çıkarılmayı kabul etmiyorum" dedim. Ben kararlı du-

runca bu kez verdikleri ücreti yükseltmeye başladılar. Müdür her önüme koydukları teklifte beni çağırarak "bunu kabul et, bu hırs seni mahveder, bu kadar inatçı olma" diyerek beni yolumdan geri döndürmeye çalıştı. Ben yine kabul etmedim. Bu kez önüme ibraname koydu. "İmzala" dedi. Hakkım olan ücret yazmadığı için ben de ibranamenin altına "tüm haklarım saklıdır" diye yazdım. Müdür sinirlenerek "bu yaptığın ibranamenin hukukuna aykırı, öyle yazamazsın" dedi. Ben de "asıl sizin yaptığınız hukuka aykırı, hakkımı vermiyorsunuz, ben de sonuna kadar hakkımı arayacağım" dedim. Müdür sırf "tüm haklarım saklıdır" diye yazdığım için iki defa ibraname kâğıdını yırttı. Bütün bunlar olurken sürekli olarak derneğimizin ve avukatlarımızın desteğini aldım. En sonunda onlar vazgeçtiler ve bana hakkım olan tazminatı verdiler.

Yaşadığım deneyim bana, patronların işçilere bir kurşun dahi vermemek için bin dereden su getirdiklerini gösterdi. Yedi yıldır düşük ücretle çalıştıran, sigorta ve yemek haricinde hiçbir sosyal hak vermeyen patron, tazminat haklarına da göz dikti. Daha önce işten çıkarılan arkadaşlar hiçbir şey yapmayıp patronun verdiği tazminatı kabul etmişlerdi. Aynısını bana da yapmak istediler. Patronun hakkımı almasını örgütlü bir işçi olduğum için engelleyebildim. Mücadele etmek insanın emeğine sahip çıkmasıdır. Derneğimiz UID-DER sayesinde haklarımı öğreniyor ve arıyorum. Tüm işçileri UID-DER çatısı altında mücadeleye çağırıyorum. ■

Umut Senin Örgütlü Mücadelende!

■ Sefaköy'den bir metal işçisi

Zimba ve delgeç üretilen bir metal fabrikasında çalışıyorum. Fabrikamıza her yıl olduğu gibi bu yıl da ISO'dan denetlemeciler geldiler. Geçen seneden hiçbir fark olmaksızın bu sene de aynı şeyleri yaşadık. Geçen yıl, denetlemecilerin geleceğini önceden bilen patron bizlere kulaklık, gözlük ve maske vermişti. Buna rağmen denetim işini yapan kadın fabrikayı gezerken “aa burada işçiler nasıl çalışıyor?” diye tepki vermişti. Herhalde nerede olduğunun farkında değil diye düşünmüştük. Biliyorduk ki, denetlemecinin görevi “bu fabrikada nasıl çalışılıyor?” demek yerine fabrikadaki kurallara uygun olmayan koşulların değiştirilmesini sağlamaktır.

Gelelim bu seneye. Bu seneki denetimde sadece kulaklık verdiler ve denetlemeci bizim bölüme bir kez geldi. Geldiğinde ben görmedim ama birlikte çalıştığım işçi arkadaşım “abi adamın suratı bir anda çöktü, adam orada durup iş çizelgelerine baktı ve birkaç dakika sonra gitti” dedi. Ama biz işçi arkadaşımızla bu iğrenç yerde sabah akşam çalışıyoruz. Oysa denetlemeci birkaç dakika bile

İş Yok İzin Çok, İş Var İzin Yok, İşinize Gelirse!

■ Aydınli'dan bir metal işçisi

Bir gün usta yanımıza gelerek şöyle söyledi: “Arkadaşlar, Ramazan bayramında herkes yıllık izne çıkacak. Toplu izin yapıyoruz. Sizler de çok yorulduunuz, biraz dinlenirsiniz. İkişer haftadan üç vardiya şeklinde izin yapacağız. Haberinizi olsun.” Bizler de haliyle buna çok memnun olmuştuk. Üç hatta dört senedir hiç izne çıkmayan işçi arkadaşlarımız vardı. Önceki seneler iş yoğunluğundan izin verilmiyordu. Bu sene insafa geldiler diye düşündük, ama kazın ayağı hiç de öyle değilmiş.

Ben bir metal fabrikasında çalışıyorum. Çalıştığım fabrikada uzun zamandır izne çıkamayan işçiler var. Öyle ki, bir işçi arkadaşımın tam 180 gün yıllık izin hakkı var. Ama önceki seneler iş yoğunluğunu bahane ederek izinleri vermiyorlardı. Bu sene toplu izne çıkarılacağımız için izin zamanını biz değil, onlar belirliyordu ama sadece yıllık izin hakkı kazanmış olanlar izne çıkacaktı. Hak kazanamamış olanlar çalışmaya devam edeceklerdi. Yıllık izni olan bir arkadaşım personel müdürüne önümüzdeki ay nişan yapacağımı bu yüzden önümüzdeki ay izne çıkmak istediğini söyledi. Bunun üstüne sert tepki ile karşılaştı. “Bu aralar işler durgun, izne çıkacaksınız. Çalıştığımız müşteri fabrikasını toplu izne çıkartmış, biz de bu fırsattan istifade izne çıkacağız. Sonra hepimizin o kadar izni var içeride, bunları bir şekilde eritmemiz lazım. Sonra ‘izin vermiyor-

duramadı. Çapak alma bölümünde çalışan işçi arkadaşına denetlemeci “senin burada 6 saatten fazla çalışmaman lazım” demiş. Neden? Çünkü bu bölümde preshaneden çıkan malların çapağı alınıyor ve bu işlem sırasında kimyasal maddeler kullanılıyor da o yüzden. Bu bölümde çalışan işçi arkadaş sürekli hastaneye gidiyor ve midesinde sorun var. Denetlemeci burada havalandırma olması lazım demiyor, demediği gibi havalandırma olmadığı için tutanak da tutmuyor. İki yıl önce gelip burada denetleme yapıp buraya ISO 9001 belgesini layık görenlerin acımasız, vicdansız, kör olması lazım ki bu berbat koşulları görmezlikten gelsinler. Bir kere verdikleri maske uyduruktan bir şey, kâğıt maske, hafif bir tükürükte yırtılıyor. Dağıttıkları gözlüklerin ise derecesi yok, herkesin gözü aynıymış gibi, herkese aynı gözlüğü dağıttılar.

Burada görüldüğü gibi, mücadele dışında sömürü koşullarını değiştirme şansımız yok. ISO ve bunun gibi kurumlar senede birkaç kez gelip sadece bakıp gidiyorlar. Ama biz bu kimyasal zehrin içinde günden güne yaşamımızı kaybediyoruz. Bu gibi kurumlardan bir şey beklemek yerine mücadele edip yanımızdaki işçi arkadaşımızla umudumuzu gerçekleştirebiliriz. ■

sunuz’ diye söyleniyorsunuz. İşler yokken izne çıkın, yoksa sipariş geldiğinde çıkamazsınız” cevabını aldı. Evet, yanlış anlamadınız, patron izinlerimizi fabrikada işin durgun olduğu zamana denk getirdi. Fabrikada boş duracaklarına yıllık izne çıksınlar diye düşündü. Elinde olan işleri de yıllık izin hakkı olmayan işçiler halledebilirdi.

Patron bununla da yetinmedi. 8-4 ve 4-12 vardiyası izinlerini kullanmış sıra 12-8 vardiyasına gelmişti. Müşteriden yeni sipariş geldi. Bu yüzden izinlerin dondurulduğu haberi kulaktan kulağa yayıldı. Akşam saatlerinde ustalar da işçilere durumu anlattı: “Bir süreliğine yıllık izinler kaldırıldı.” Bizimle adeta dalga geçiliyordu. Herkes kendisine göre plan yapmıştı. Hatta kimi arkadaşım tatile çıkabilmek için bayram tatilinde bile fazla mesai yapmıştı. Ama o işçilerden birkaçı izne bile çıkamadılar. “Çıkmak isteyen çıksın, bir daha geri gelmemek kaydı ile. Bizde işinize gelirse, izne çıkmak isteyen işten atılır” dediler.

Patronlar işçilerin sosyal, ruhsal ve fiziksel ihtiyaçlarına göre izin vermiyorlar. İzinleri kendi iş durumlarına göre ayarladıklarında izne çıkabiliriz, ama aniden sipariş geldiğinde de bu izinler iptal edilebilir. Tabi ya, bizim izin yapmamız mı, yoksa patronun işi mi önemli? Patronlar için tabii ki işleri ve bu işlerden kazanacakları paralar daha önemli. Bizim dinlenmemiz, tatil yapmamız onların kazanacağı milyonlardan önemli olamaz herhalde. Peki ya bizim için, bizim için hangisi daha önemli? ■

İkramiyelerimiz Elimizden Alınıyor

■ Kırac'tan bir kadın işçi

İşçi sınıfının kazanılmış hakları patronlar tarafından yalan dolanlarla bir bir ortadan kaldırılıyor. Çalıştığım fabrikada senede 2 ikramiye veriliyordu. Patron ikramiyeleri kaldırma kararı almış. Bu kararı açıklamak için de müdürü görevlendirmiş. Müdür fabrikadaki işçileri bir araya getirerek kendince bir toplantı yaptı. Toplantının başında önce “güzel bir haberim var” dedi. “Arkadaşlar Ocak ayında yapacağımız zammı sekizinci aya aldık, bu ay herkes zamlı çalışacak” dedi. İşçilerden “yaşasın” diye sesler geldi, birkaç kişi de alkışladı. Müdür sözüne devam etti, “fakat sizlere verdiğimiz ikramiyeleri kaldırıyoruz.” İşçilerden bu kez de toplu halde “olmaz” anlamında homurdanma sesleri yükseldi. Tabii bizim uyanık müdür dersine çok iyi çalışmıştı ve kolayca işçileri ikna etmeye başladı: “Arkadaşlar bakın, ikramiyeleri maaşınıza yansıtacağız, bu sizin için daha hayırlı, hem zam alacaksınız, hem de ikramiyeler maaşa yansıtılacak, yüksek para alacaksınız. Bakın ben de bir işçi olarak bu daha kârlı diyorum. Priminize yansıtılacak, mesainize yansıtılacak.” Ve ballandıra ballandıra anlatarak kazığı işçilere yutturdu.

Konuşmasını sessiz sedasız dinledik. Toplantıda hiç kimse ikramiyelerin kaldırılmasını istemiyoruz demedi. Sonra çay ve yemek paydoslarında kendi aramızda ko-

nuşmaya başladık. Kimisi “hayır kaldırmayınlar” diyerek itiraz etti, kimisi “daha iyi olacak, maaşımız yükselecek” diye sevindi, kimisinin ise bu konuya dair bir fikri bile yoktu. Bir kez daha hak verdim şu söze, örgütlüysen her şeysin örgütsüzsün hiçbir şey! Bilinçsiz ve örgütsüz olunca haklarımıza sahip çıkmıyoruz. Sanıyoruz ki patron çok iyi, bizleri düşündüğünden zam yapıyor, ikramiyeleri maaşımıza katıyor. Demiyoruz ki böyle iyilik olmaz olsun.

Amaç geçmişte işçilerin bedel ödeyerek kazandığı hakları ortadan kaldırmak. İkramiyeler maaşa yansısız ne olacak, düşük ücretlere çalıştıktan sonra ikramiye eklenmesi bir şey ifade etmiyor. Bizim kuşağımızdaki işçiler geçmişte olduğu gibi hak kazanmadıkları için sahip de çıkmıyorlar. İşçiler olarak gücümüzün farkında değiliz. Patron işçileri kandırmak için Ocak ayındaki zammı sekizinci aya alıyor, çünkü tepki verilmesinden korkuyor. İşte biz bu korkunun farkında ve bilincinde değiliz. Yeter artık diyelim ve kazanılan hakları kolayca patronlara kaptırmayalım. ■

Yasa Değil, Örgütlülük Kurtarır!

■ Ankara'dan bir sağlık işçisi

UID-DER'in aylardır yürüttüğü “İş Kazaları Kader Değildir, İşçi Ölümünü Durduralım!” kampanyası tüm hızıyla devam ediyor. Bu haftaki standımızı Ankara'nın merkezi bölgesi olan Sakarya'da açtık.

Standımızı açtığımız gün iş güvenliği uzmanlık sınavı vardı. Türkiye'nin çeşitli illerinden uzman olmak isteyen adaylarla konuşma fırsatı yakaladık. Ayrıca belediye, eğitim, inşaat, metal sektöründen işçilerle ve öğrencilerle tanıştık, sohbetler ettik.

Adaylardan biri sınava girdiğine pişman olduğunu, korkularını anlattı. İş kazalarında patronların doğrudan iş güvenliği uzmanlarını sorumlu tutacaklarından bahsetti ve çok tedirgindi. Haksız olmadığını, korkularının yerinde olduğunu örneklerle anlattık. Sınava giren adaylardan büyük kısmı maalesef duyarsızdı. Ama bu bizleri hiç şaşırtmadı. İş güvenliği uzmanlığının çıkan yasayla birlikte sektör haline gelmesi insanları bu konuya yoğunlaştırdı. Zor şartlar altında çalışan işçilerin koşullarını bilmeyen

bu adaylardan zaten duyarlı olmalarını bekleyemezdik. Fakat duyarlı olanlar da vardı. Standımızın gününün iyi bir tercih olduğunu dile getirenler oldu. Bu anlamıyla stant çok fazla dikkat çekti. Karşılaştığımız işçiler işyerlerindeki çalışma koşullarını anlatıp, patronlara öfkelerini dile getirdiler. Bizler de öfkelenmemizin çok normal olduğunu ama sadece öfkelenmenin yeterli olmadığını, haklarımızı öğrenip hep birlikte mücadele etmemiz gerektiğini anlattık.

Evet dostlar 2012'de İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasıyla beraber iş kazalarının sona ereceği söyleniyordu. Ancak her gün iş cinayetleri yaşanmaya devam ediyor. Bizler biliyoruz ki işçilerin kendi öz örgütlülükleri olmadığı takdirde bu çürümüş sistem ailelerin ocağına ateş düşürmeye devam edecek. ■

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinin üzerinden 33 yıl geçti. Patronların işbaşına çağırdığı ordu ve generaller, toplumda tam bir terör estirdiler ve işçi sınıfının her türlü örgütlenmesini yasakladılar. İşçilerin pek çok kazanılmış hakkı ellerinden alındı. 12 Eylül'ün amacı işçilerin örgütlü gücünü ezmek ve patronların önünü açmaktı. Bunun için yüz binlerce insanı tutukladılar, işkence yaptılar, onarcasını idam ettiler. Korkunçtular, zalimdiler, korkaktılar, karanlıktılar, çirkindiler. Aynı Hasan Hüseyin'in dizelerindeki gibi:

Tanıklıklar'dan

Girdiler kapılardan
girdiler pencerelerden
mektuplardan kitaplardan telefonlardan
girdiler kirlittiler ve gecemizi
girdiler ağırttılar ve gündüzümüzü
işimize saygımızı
Ölüme acımızı
sayın yatağımızı
Özlemlere sevgilere sular gibi akışımızı
kıyımlara kıranlara türkü türkü bakışımızı
gözgözelik
dizdizelik
şu hancı dünyamızı
girdiler
kirlittiler
insan onurumuzu
insan yüzü güzeldir
çirkindi bunları
insan yüzü sıcaktır
soğuktu bunları
elleri el değildi
eli andırıyordu

gözleri göz gibiydi
bakışsızdılar
göğse benzer bir kafesti taşıdıkları
içinde yürek yoktu
kapıların arkasında emeklememiş
beşiklere belenmemişlerdi karda tipide
ev dediğin duvar kapı pencere
saygıya gerek yoktu
girdiler akşam sofralarında evlerimize
yoksul sabah çaylarında girdiler
girdiler öpüşürken kuytuda
okşarken saçlarını çocuğumuzun
avutmaya çalışırken acılığımızı
duyumsarken sevincini insan oluşumuzun
girdiler bağlarken mektubumuzu
dertleşirken kapısında kırkınıcı odamızın
girdiler evlerimize

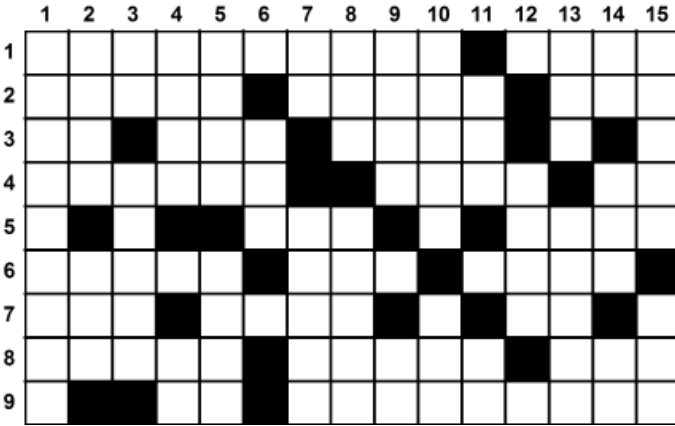
en ağrıtan yerinde bir özlem türküsünün
bunalmış bir kahkahanın ortayerinde
taş gibi yorgunluğunda bir güzelim düşün
Ölümçül sayınlıkta umarsız yalnızlıkta
kağıttan kayıklar yüzdürürken geçmiş sularımızda
uçurtmalar salarken umut göklerimizde

kucaklarken dostlarımızı telefonlarda
girdiler evlerimize
çirkindiler
korkaktılar
yarınsızdılar
geldiler itilerek
girdiler irkilerek
kararttılar gecemizi
Isırdılar karanlıkta
kanattılar türkümüzü
kırdılar çiçekli dallarımızı
tükürdüler içine ekmeğimizin
ağırttılar ağırmızı
ağırttılar vatan vatan
ağırttılar dünya dünya
ve çekip gittiler
kanlı izler bırakarak
gögümüzün merdivenlerinde

yoktu yarınları onların
çünkü onlar
suç taşıyan sandık gibi
karanlıktılar

Hasan Hüseyin Korkmazgil

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Sıcaklık yardımı ile eritilmiş plastik hammaddenin, bir kalıp içine enjekte edilerek şekillendirilmesini sağlayan makine. Askeri açıdan önem taşıyan ve güvenliği sağlamak için yapılmış kalın duvarlı, mazgalı yapı.
2. Taşıt sigortası. Kötü söz. Demiryolu.
3. Bir nota. Bir sayı. Can veya mal kaybına, zararına neden olan kötü olay.
4. Hasan Sabbah'ın kalesinin adı. İçi yağ ve sıvı madde ile dolu kitle. Çıplak resim.
5. Cet. Akıllı, zeki kimse.
6. Yüksek gerilim hattından aldığı elektriği şehrin şebekesinde kullanabilecek seviyeye düşüren dönüştürücünün bulunduğu yer. İçinden su

akıtmak için toprak kazılarak yapılan açık oluk. Orta Asya'da bir göl.

7. Almanya'da bir nehir. Arpa suyu. Türkiye'nin plaka kodu.
8. Yönetim. Konuklara sunulan. Parlak olmayan, donuk.
9. Çok karşıtı. Büyük yassı levhaların eritildiği ve merdanelerden geçirildiği yer.

Yukardan Aşağıya

1. İş kazalarının sıklıkla yaşandığı bir pres türü.
2. Erişmiş, ele geçirmiş, başarmış, kazanmış, ulaşılmış. Kabul etmeme.
3. Joule saniye. Çukurova'da bir il.
4. Rusya'da 1917'de işçilerin iktidarı ele geçirdiği ay. Eski Mısır'da tanrı.
5. Rayiha. Aşırı şişman.
6. Verme, ödeme.
7. İşaret. Bir oyun zamanını belirten ifade.
8. Tibet öküzü. İri taneli bezelye.
9. Ekin biçme aracı. Ardanın sessizleri.
10. İnen, inmiş. Anma, hatırlama.
11. Genellikle içine sulu şeyler konulan metal ve benzerinden yapılmış kap. Kuzu sesi.
12. Kalıpta pişen bir tür meyveli pasta.
13. Mesafe. Karıştırmak, birbirine katmak.
14. Lantan elementinin simgesi. Dünyanın en uzun nehri. Lahza.
15. 1980'de işçi sınıfına karşı yapılan askeri faşist darbenin gerçekleştiği ay. Tanrı tanımız.

İşçilerin Sordukları/16

Kadın işçiler gece vardiyalarında kaç saat çalışabilirler?

18 yaşını doldurmuş kadın işçiler bu yılın Temmuz ayında çıkartılan “Kadın Çalışanların Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları” hakkındaki yönetmeliğe göre, her ne şekilde olursa olsun gece vardiyalarında 7,5 saatten fazla çalıştırılmazlar.

Kadın işçilerin gece vardiyalarında işyerine ve evlerine ulaşımı nasıl sağlanır?

“Kadın Çalışanların Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları” hakkındaki yönetmelikte “belediye sınırları içinde ya da dışında toplu taşıma araçları ile gidip gelme zorluğu bulunan işyerlerinde, işverenler gece vardiyalarında çalıştıracakları kadın işçileri, sağlayacakları uygun araçlarla evlerine en yakın merkezden, işyerine götürüp getirmekle yükümlüdür” ibaresi vardır.

Patronlar, gece vardiyalarında çalıştırdıkları kadın işçilerin evlerine ve işyerlerine ulaşımını sağlamalıdır. Ancak çoğu zaman patronlar bu kurallara uymayarak, gece vardiyalarında kadın işçileri evlerine çok uzak noktalarda bırakabiliyorlar. Kadın işçiler gecenin bir vaktinde evlerine yürüyerek gitmek zorunda kalıyorlar. Bunu değiştirmek için kadın işçiler servis hakkı talep etmeli ve gece vardiyalarında evlerine en yakın yerlere bırakılmaları için mücadele etmelidir.

Kadın işçilerin kullanacakları lavabo, duş, soyunma ve dinlenme yerleri ile ilgili olarak özel düzenlemeler var mıdır?

Bu yılın Temmuz ayında yürürlüğe giren “İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik”e göre, kadın ve erkek işçilerin kullanacakları lavabo, duş, soyunma ve dinlenme yerleri ile ilgili olarak ayrıntılı düzenlemeler getirilmiştir:

- Çalışma yerlerine, dinlenme odalarına, soyunma yerlerine, duş ve yıkanma yerlerine yakın yerlerde, kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı olmak üzere, uygun havalandırma, aydınlatma, ısı ve hijyen şartları sağlanacak nitelikte yeterli sayıda tuvalet, lavabolar tesis edilir. Tuvalet ve lavabolarda gerekli temizlik malzemeleri bulundurulur.
- Tuvalet ve lavabolar, insan ve çevre sağlığı yönünden risk oluşturacak yerlere uzak şekilde yerleştirilir.
- Yapılan işin veya sağlıkla ilgili nedenlerin gerektirmesi halinde veya çalışanların yıkanmalarının gerektiği her durumda, kadın ve erkek çalışanlar için

ayrı ayrı sıcak ve soğuk akarsuyu bulunan uygun yıkanma yerleri ve duşlar olması gerekir. Duşlar, çalışanların rahatça yıkanabilecekleri genişlikte, dışarıdan içerisi görünmeyecek, uygun havalandırma, aydınlatma, ısı ve hijyen şartları sağlanacak şekilde yapılır.

- İş elbisesi giyme zorunluluğu olan çalışanlar için yeterli büyüklükte, uygun aydınlatma, havalandırma, ısı ve hijyen şartlarına uygun, kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı soyunma yerleri sağlanır. Soyunma yerlerinin kolayca ulaşılabilir ve yeterli kapasitede olması ve buralarda yeterli sayıda oturma yeri bulunması sağlanır.
- Soyunma odalarında her çalışan için çalışma saatleri içinde giysilerini koyabilecekleri yeterli büyüklükte kilitli dolaplar bulundurulur. Nemli, tozlu, kirli, tehlikeli maddeler ile çalışılan yerlerde ve benzeri işlerde iş elbiseleri harici elbiselerin ayrı yerlerde saklanabilmesi için yan yana iki bölmeli veya iki ayrı elbise dolabı sağlanır. Soyunma yeri gerekmeyen işyerlerinde çalışanların elbiselerini koyabilecekleri uygun bir yer ayrılır.
- Yapılan işin özelliği nedeniyle çalışanların sağlığı ve güvenliği açısından gerekli hallerde veya 10 ve daha fazla çalışanın bulunduğu işyerlerinde, uygun bir dinlenme yeri sağlanır. İş aralarında uygun dinlenme imkânı bulunan büro ve benzeri işlerde ayrıca dinlenme yeri aranmaz. İşyerlerinde daha uygun bir yer yoksa gerekli şartların sağlanması şartıyla, yemek yeme yerleri dinlenme yeri olarak kullanılabilir.
- Gebe ve emziren kadınların uzanarak dinlenebilecekleri uygun şartların sağlanması gerekir.

Evlenen kadın işçi tazminat alabilir mi?

İş Kanunu'nun 120. maddesi bir önceki iş yasasına atıfta bulunarak kıdem tazminatı koşullarını belirler. Bu maddeye göre kadın işçi resmi nikâh tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde kıdem tazminatını talep ederek işten ayrılabilir. Ancak ihbar tazminatı alamaz. Aynı zamanda işten ayrılmadan önce patrona bildirmek (yani ihbar oneli vermek) zorunda değildir. Evlilik nedeniyle işten ayrılan kadın işçi ihbar süresini çalışmaya zorlanamaz. ■

Savaş Çığırkanlığına Karşı Çıkmayacak mısınız?

Ortadoğu'da zalim bir savaş sürüyor. Türkiye'de de hükümet Suriye'ye girmek için türlü bahaneler icat ediyor, yalanlar üretiyor, var gücüyle halkı savaşa ikna etmeye uğraşiyor. Peki, AKP hükümetinin iştahla hazırladığı bu savaş nereden çıktı? Bu savaşın gerçek tarafları kim? Kimlerin ne çıkarı var? Emekçilerin payına savaştan neler düşecek?

Suriye'de iki yıldır devam eden iç savaşın bir tarafında zalim Esad diktatörlüğü var. Arkasında kendi çıkarları için onu destekleyen Rusya, Çin, İran gibi ülkeler yer alıyor. İktidardan pay almak için Esad'a karşı savaşan muhalif örgütlerin arkasında ise ABD, Suudi Arabistan, Türkiye gibi ülkeler yer alıyor. Kurtlar sofraya kurulmuş, hepsi de masadaki yemekten daha fazla pay kapmak için uğraşıyorlar.

Suriye'de on binlerce insan öldü, 2 milyon insan yerinden yurdundan kopup göç yollarına düştü. İnsanların yaşadığı acılar, sofraya kurulmuş kurtları hiç ilgilendirmiyor. Ortadoğu'da gücünü ve etkinliğini arttırmak isteyen devletlerin hepsinin derdi aynıdır: Kendi ülkelerinin patronlarına daha fazla para kazandırmak! Suriye'de Esad'ın hükmü sürerse Rusya, Çin, İran devletleri ve tabii bu ülkelerin patronları Suriye'deki etkinliklerini devam ettirebilecekler. Eğer Esad devrilirse muhalif örgütler iktidar için aralarında çekişmeye başlayacaklar. Aynı zamanda Suriye topraklarında Batılı büyük güçlerin ve Türkiye, Suudi Arabistan gibi bölge devletlerinin borusu ötecek. Yani bu ülkelerin patronları Suriye piyasasında daha çok iş yapacak; Suriyeli işçi ve emekçilerin emeğinin yağmalanmasından bu ülkelerin patronları daha fazla pay kapacak. Suriye'de mevzi tutan devletler, Ortadoğu'nun genelinde etkinlik kazanacaklar.

İşte bu yüzden emperyalist savaş, alinteriyle yaşayan biz işçi ve emekçilere korkunç bir cinayet olarak gözükürken, bu işten nasıl kâr ederim diye bakan kapitalistler için düğün bayramdır... Daha bundan birkaç yıl önce ABD'nin başını çektiği ülkeler tarafından Irak'ta 1 milyondan fazla insan katledilmişti. Hatta AKP'nin liderleri Türkiye'yi bu savaşa sokmak için çok çırpınmışlardı, fakat halk tepki gösterdiği için savaş tezkeresi çıkmamıştı. Türkiye Irak savaşına doğrudan katılmamıştı ama katilima lojistik destek vermişti. Bu destek sayesinde savaşın ardından politikacılarla işadamları Irak'a üşüşmüşlerdi. Irak petrolünü Amerikan ve İngiliz şirketleri paylaşmıştı. Irak yağmasından Türk kapitalistlerinin payına inşaat

ihalelerini almak düşmüştü. Gıda sektöründeki Türk patronlar da Irak yağmasından faydalanmıştı.

Bugün Suriye'de yürüyen iktidar kavgası kapitalist güçler arasında yürüyen bir kavgadır. AKP hükümeti Esad'ın kısa sürede devrileceğini ve Türkiye'nin Suriye üzerinde söz sahibi olacağını hesaplıyordu. Hükümet, muhalif güçlere silah ve lojistik destek vererek Türkiye'yi bu kirli savaşa dolaylı olarak dâhil etti. Ceylanpınar'da ve Reyhanlı'da bu yüzden bombalar patladı. Esad diktatörlüğü kısa sürede devrilemedi. AKP'nin evdeki hesabı çarşıya uymadı. Suriye'de savaş uzadıkça uzuyor.

Esad'ın, iktidar koltuğunu bırakmamak için her şeyi yapan zalim bir diktatör olduğu açıktır. Yapılan katliamların ve çırpınarak can veren çocukların görüntüleri, kapitalist politikacıların zalimliğinin ve iktidar hırslarının gözlerini nasıl kararttığının kanıtıdır. Karşısındaki muhalif çeteler de en az Esad kadar zalimdir. Suriye'de insanlar sadece Esad'ın zulmünden değil, İslam davası adı altında kıyım yapan El Kaide türü çetelerin zulmünden de kaçıyorlar.

İşçi ve emekçiler Suriye'de yürüyen savaşın tarafı değildir; olmamalıdır. Çünkü bu savaş işçi-emekçilerin ve yoksul halkların ezildiği bir savaştır. Suriye üzerinde söz sahibi olmak için üşüşen leş kargalarının çıkarlarıyla işçi ve emekçilerin çıkarları asla aynı değildir. Türkiyeli patronlar ve onların hizmetindeki politikacılar Suriye'de acı çeken insanları zerre kadar düşünmüyorlar. Hükümet iki yıldır sürdürdüğü propagandalara ve savaş kışkırtıcılığına rağmen halkı savaşa ikna edebilmiş değildir. Türkiye'deki işçilerin çoğunluğu Suriye'ye yönelik emperyalist bir saldırıyı olumlamıyor; savaşa onay vermiyor. Suriye halkını zalim diktatörlerden kurtaracak olan, ABD ya da Türkiye gibi ülkelerin saldırganlığı değildir. Biz işçiler, emperyalistlerin Suriye'ye müdahale etmesine karşı çıkarken, Esad diktatörlüğünün de yıkılmasını savunuyoruz. Ancak bunu yapacak olan Suriyeli işçi-emekçi sınıflardır. Bizim görevimiz de savaş çığırkanlığına karşı çıkmak ve kardeş Suriye emekçilerini desteklemektir. ■

Emperyalist savaş, alinteriyle yaşayan biz işçi ve emekçilere korkunç bir cinayet olarak gözükürken, bu işten nasıl kâr ederim diye bakan kapitalistler için düğün bayramdır...